

Italië.

ROME, 31 Mei.

De *Diario di Roma* verklaart, gemagtigd te zijn, om alle de alhier in omloop zijnde geruchten, wegens de aankomst van eenige oorlogschepen te Civita Vecchia en de verschijning van eenige andere oorlogs vaartuigen in de Italiaansche zeeën, met vijandelijke inzichten tegen den kerkelijken staat, volstrekt tegen te spreken, en voegt er bij, dat, integendeel, onze regering nu op geen tijdstip in betere en vriendschappelijker betrekkingen met de vreemde mogendheden gestaan of meerdere betuigingen van vredelievende gezindheden, van alle kanten bekoemen had.

Engeland.

LONDEN 10 Junij.

De deputatie, die de kroon van België aan prins *Leopold* van Saksen-Coburg moet aanbieden, is alhier aangekomen, alsmede de twee commissarissen *Devaux* en *Nothomb*, welke belast zijn om bij de conferentie van Londen de onderhandelingen te volgen.

Thans verzekeren de ministeriele bladen, dat de prins nog niet stellig verklaard heeft de kroon te zullen weigeren, en dat Zijne Koninklijke Hoogheid, alhoewel zich niet verzet liebbende tegen het besluit der conferentie, daaraan regstreeks geen deel heeft genomen, terwijl de vertegenwoordigers der groote Mogendheden geneigd zouden zijn nadere voorstellen tot onderhandeling van den kant der regering van België aan te hooren.

De twee genoemde commissarissen hebben reeds eene bijeenkomst met prins *Leopold* gehad, en de deputatie heeft gisteren ochtend eenen geruimen tijd bij lord *Palmerston*, den minister van buitenlandsche zaken, doorgebracht.

Het terugroepen van lord *Ponsonby* en van den generaal *Belliard* is geen bewijs van onmiddellijke vijandelijkheden, en alleen toe te schrijven aan den staat, waarin de zaken zich thans bevinden. Uit de verklaring van den belgischen minister voor de buitenlandsche betrekkingen, in het congres afgelegd, is zekeren, dat de belgische regering begonnen is met aan te dringen op het overgeven van de geloofsbrieven dezer twee diplomatieke agenten, welke brieven gelijk zouden staan met eene erkenning van het helgisch bestuur of regentschap, en derhalve konden deze stukken niet door Engeland en Frankrijk gegeven worden, vóór België voidaan zou hebben aan de voorwaarden, op welke eene volkomene en vriendschappelijke erkenning geschieden kan.

Het ministerieel avondblad verwondert zich hoe het zoogenaamde *memorandum* publiek is geworden, daar, zoo als het zegt, die acte alleen voor de conferentie gemaakt was. Het verzekert daarenboven, dat de drie artikels van dit stuk onnaauwkeurigheden bevatten. Dit blad verheugt zich over het zenden der commissarissen om te onderhandelen en beschouwt deze omstandigheid als een blijk van de toenemende gematigdheid der hoofden van België, die door alle belanghebbenden bij het herstel der orde in dat land op prijs gesteld moet worden.

— Gisteren heeft men hier het overvacht berigt ontvangen, dat don *Pedro*, Keizer van Brazilië, van Rio Janeiro gevlugt is en afstand van zijne kroon heeft gedaan.

— De tijdingen uit Ierland, luiden zeer treurig. De onrustige bewegingen, die by herhaling in verschillende graafschappen en bij name in dat van *Clare*, hebben plaats gehad, zijn thans wel geheel gestild, en de laudlieden in die straken hebben zich laten overhalen, om hunne wapenen aan de overheid af te geven; maar daarentegen heerscht er thans in sommige gedeelten van Ierland, bijzonder in de westelijke graafschappen *Mayo* en *Galway*, een eigenlijke hongersnood, die vooral ook een gevolg schijnt te zijn van het mislukken van den oogst aldaar in het vorige jaar, door het regen- en stormachtige weder. De nood is zoo hoog geklommen, dat eene commissie van onderstand, die zich te *Mayo* gevormd had, zich naar *Dublin* heeft begeven, en aldaar den 3 junij aan den onderkoning van Ierland, markies *Anglessey*, onder het oog gebragt heeft, dat zonder krachtdadige hulp uit 'srijks kas, voor de ongelukkigen, wier zaak zij zich had aangeetrokken, het ergste te duchten was. Volgens eene berekening, die de leden dezer commissie aan den onderkoning overlegden, bedroeg het aantal der bewoners van de genoemde graafschappen, die in gevaar verkeerden om van honger om te komen, niet minder dan 140,000. In het dorp *Newport* alleen waren, volgens hun zeggen, in vier dagen vijftien personen van honger gestorven. Het gebrek noopte vele arme lieden, om tot allerhande ongewoon voedsal hunnen toevlugt te nemen, en de kustbewoners trachtten onder anderen door het gebruik van zeewier hun

leven te rekken. Ten gevolge van dit alles begonnen er kwaadaardige koorts en te heerschen, waarvan twee achtenswaardige roomsch-katholieke geestelijken, die zich door hunnen ijver, om de gebrek lijdende bewoners hunner kerspelen te hulp te komen, bijzonder hadden onderscheiden, reeds het slagtoffer geworden waren.

De onderkoning moet zeer getroffen geweest zijn, en dadelijk uit zijne eigene middelen eene aanzienlijke gift voor de bewoners van *Mayo* en *Galway* hebben afgezonderd. Hij had echter tevens te koning gegeven, dat men uit 'srijks kas geenen eigenlijken onderstand voor Ierland moest verwachten, daar het parlement niet ligt zulk eene uitgave zoude goedkeuren. Het eenige, wat hij konde toezeggen, was, dat indien de leden der commissie te *Dublin* eene geldinzameling ten behoeve der noodlijdenden deden, hij uit 'srijks kas de opbrengst daarvan zoude verdubbelen, mits deze opbrengst niet meer dan 2,000 ponden sterlings bedroeg. Men was daarop dadelijk met zulk eene inzameling in de hoofdstad van Ierland begonnen, en had de toezegging des onderkonings als eenen prikkel voorgesteld, om daaraan mildelijk bij te dragen.

— Volgens berigten uit *Lissabon* bleef de fransche vloot op de hoogte van die stad liggen en had zij de haven in staat van blokkade verklaard, met betrekking tot alle portugeesche schepen; engelsche en andere schepen werden vrij in- en uitgelaten.

— Dingsdag heeft admiraal *sir E. Codrington* zijne vlag geheschen aan boord van de *Caledonia*, op de reede van *Spithead*. Het eskader, dat aldaar vereenigd is, bestaat uit de *Caledonia* van 120; de *Prins Regent* van 120; de *Asia* van 84; de *Donegal* van 78; de *Benenge* van 76; de *Wellisley* van 74; de *Alfred* van 50; de *Briton* van 46; de *Pearl* van 20 en de *Briske* van 10 stukken. De bestemming en zeisdag van deze scheepsmagt zijn nog niet bekend.

— Te *Mertbijr*, in *Wallis*, heeft dezer dagen een schrikkelijk oproer plaats gehad onder het werktolk, waarbij het tot dadelijkheden tusschen de oproerigen en het krijgsvolk is gekomen, ten gevolge van welke dertien oproerigen gedood zijn.

Van den 12.

De gewezen Keizer van Brazilië is donderdag met de Keizerin en dona *Maria*, de Koningin van Portugal, te *Folmouth* aangekomen aan boord van de korvet *Volage*. Na de brieven voor dit land afgegeven en provisie ingenomen te hebben, is de korvet naar *Cherburg* gezeild, waar hunne majesteiten aan wal zullen stappen, met oogmerk om zich naar *Parijs* en van daar naar *Munchen* te begeven.

Met deze gelegenheid heeft men meer omstandige berigten omtrent het gebeurde in Brazilië ontvangen.

De omwenteling is in eenen dag tot stand gebragt, doch was reeds langer dan eene maand voorbereid, en veertien dagen lang had men eene uitbarsting te ontmoet gezien. Sedert den 12 of 13 maart, toen de Keizer van eene reis in de provincien terug gekomen was, tot den 7 april, waren de inwoners van Brazilië in eenen voortdurenden staat van gisting. Des nachts van den 13 maart brak een twist tusschen de Portugezen en Brazilianen uit; die met dadelijkheden gepaard ging, en die ongeregelde heden hadden den 15 bij de plegtige intrede des Keizers in de hoofdstad nog plaats. Dien ten gevolge zonden vijf en twintig leden van de kamer der afgevaardigden een adres aan den Keizer, waarin zij zeiden, dat het vertrouwen op de regering bijna geheel verloren was, en dat, zoo er niet spoedig middelen in het werk gesteld werden om de Portugezen te straffen voor den hoon, den Brazilianen aangedaan, de haterij hare eigene eer en waardigheid zou weten te wreken. Hierop antwoordde de Keizer, dat hij maatregelen genomen had om de orde en rust te herstellen, en tevens veranderde hij een gedeelte van zijn ministerie. De 25 maart, de zeventende verjaardag van de invoering der constitutie, werd plegtig gevierd, en bij die gelegenheid werden hunne majesteiten door de troepen en het volk met uiterlijke teekenen van achting en trouw ontvangen. Den 3 april nam de Keizer een besluit om eene buitengewone vergadering van het wetgevend ligchaar te beleggen. De Keizer veranderde wederom zijn ministerie; doch de nieuwe ministers mijsaagden aan het volk, dat om andere staatsdienaars, tegen het hof en de gunst der portugezen, schreeuwde. Deputatie op deputatie werd aan den Keizer gezonden, om een ander ministerie te vragen, doch te vergeefs. Eindelijk werd het volk meer en meer oproerig, en daar de geheele garde den Keizer verliet, met uitzondering van vijf schildwachten, die den trap, welke naar zijne kamer leidde, bezet hielden, zag *Z. M.* zich genoodzaakt te vlugten en eene

wijkplaats, aan hoord van een engelsch oorlogschip te zoeken. Hier deed hij den 7 afstand van het gezag, ten voordeele van zijnen zoon, don Pedro, die zijne intrede in de stad deed, onder het luid gejuich der Brazilianen, die, zoo als de voorzitter van het wetgevend ligchaam zich uitgedrukt heeft, nu eerst hun bestaan als natie hadden verkregen, en nu eerst Brazilië als aan de Brazilianen behoorende en vrij beschouwden. Het volk scheen den jongen prins, om dat hij in Brazilië geboren is, zeer genegen te zijn. De Keizer heeft voor zijn vertrek eene proclamatie aan de Brazilianen gerigt, waarin hij voor eenwig afscheid van hen neemt.

In Bahia is bijna ter zelfder tijd als te Rio de omwenteling uitgebarsten, dat stellig aan het bestaan van eene zamenzwering doet gelooven. Daar zijn de Portugezen aërjaagd en is een ander president gekozen.

De belgische deputatie heeft eergisteren eene audientie bij prins Leopold gehad en daarna een bezoek bij graaf Grey, den eersten minister, op het bureau der thesaurie, afgelegd.

Belgie.

BRUSSEL, 13 Juny.

Het hof van assises van Luik heeft in den namiddag van den 3 dezer, vonnis uitgesproken in de zaken van plundering te Verviers en in deszelfs omstreken; 21 beschuldigten zijn in vrijheid gesteld, 13 veroordeeld tot vijf jaren gevangenis en één tot zes jaren.

De divisie generaals in werkelijken dienst bij onze armée, zijn opgeroepen om heden bij eenen krijgsraad, die alhier moet gehouden worden, tegenwoordig te zijn, ten einde over de te nemen maatregelen te beraadslagen, ingeval er een veldtocht plaats mogt hebben.

Eergisteren morgen heeft de heer Belliard van den regent afscheid genomen; zijn bezoek heeft drie kwartier nufs geduurd; de generaal heeft zich van daar naar het ministerie van oorlog begeven, vervolgens heeft hij eene conferentie met lord Ponsby gehad. Hij is, alvorens te vertrekken, des middags ten 4 ure nogmaals een laatst afscheid bij den Regent gaan nemen en is des avonds ten vijf ure, met zijnen secretaris vertrokken.

Lord Ponsby en de heer Abercromby waren ten vier ure reeds vertrokken.

De debatten in de zaak van Gregoire zijn ten einde geloopt. Na lange beraadslaging heeft het hof van assises het vonnis uitgesproken. Op Gregoire en de Bast is het art. 188 van het strafwetboek toegepast geworden en zijn alzoo veroordeeld, de eerste tot 10 jaren gevangenis en tentoonstelling, de tweede tot 5 jaren gevangenis zonder tentoonstelling; het hof heeft, ten aanzien van dezen beschuldigten, acht geslagen op het koninklijk besluit van 1814. De heeren Jacquemins en Hutteau d'Origny zijn vrijgesteld geworden.

Nederlauden.

HERTOGENBOSCH, 15 Juny.

Gister morgen zijn van hier, met veel geestdrift vertrokken naar de dorpen Berlicum, Dungen, Nuland, Geffen, enz., 2 veld-batallions bestaande als volgt:

Het eerste onder kommando van den majoor van der Bruggen Croon, van de 5^e afdeeling infanterie, uit:

- 1 kompagnie s Bossche schutters.
- 3 kompagnien Amsterdamsche schutters, en
- 2 kompagnien infanterie van de 5^e afdeeling.

Het tweede onder kommando van den majoor van Wageningen, van de Vriesche schutterij, bestaande uit:

- 3 kompagnien Vriesche schutters, en
- 2 kompagnien infanterie van de 13^e afdeeling.

Z. Exc. den heere opper-bevelhebber dezer vesting, heeft dezelve uitgeleide gedaan, tot het naburig Hintham.

Bij deze gelegenheid heeft de edel achtbare heer P. H. van Fenebo, wethouder dezer stad, eene aanspraak aan de s Bossche schutters gedaan, welke met leve de Koning! is beantwoord geworden.

Voorts is naar St. Oedenrode vertrokken een detachement kurassiers van 50 man.

Ook is een gedeelte van het garnizoen van Nijmegen reeds te Hden, Veghel en verdere omliggende dorpen aangekomen, bestaande uit Amsterdamsche en Noord-Hollandsche schutters, om zoo men verneemt, gezamenlijk een observatie leger uit te maken, onder bevel van den generaal Kourt-Heyligers.

Men verneemt dat bovengemelde troepen dezen morgen naar de grenzen zijn gemarcheerd.

Men is hier zeer beducht voor het onderloopen der lage landerijen in deze omstreken, daar het water sedert eenige dagen weder sterk wassende is; hetzelfde teekent heden aan de peilschaal aan den Boom 8 duim boven O, hetwelk, vooral in dit seizoen, veel schade zoude te weeg brengen.

Z. M. heeft, bij een dezer dagen genomen besluit, vastgesteld, dat er in de uitlegging der wet op de schutterijen, geen onderscheid behoort te worden gemaakt tusschen vaders van eigene of aangehuwde kinderen; dat de wet alleen sprekende van eigene kinderen, in zoodanigen stricte zin niet behoort te worden opgenomen; dat op de vaders van aangehuwde kinderen, dezelfde zedelijke verplichting rust als op die van eigene en dat dienvolgens bepaald wordt (en ten einde daaromtrent op eenen eenparigen voet gehandeld worde, aan de gouverneurs daarvan

zal worden kennis gegeven), dat een schutter, die met eene weduwe gehuwd is, welke kind of kinderen uit een vorig huwelijk heeft, niet tot den eersten ban behoort, maar tot den tweeden ban moet worden overgebracht.

Bij circulaire van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, van den 28 dezer, is aan de heeren gouverneurs der provincien te kennen gegeven, ter wegneming van de ontstane bedenkingen, omtrent het koninklijk besluit van den 6 april jl, waarbij ontslag wordt verleend aan de schutters, welke tot de eerst daargestelde besluiten behooren en hun 34ste jaar hebben bereikt, dat gemeld ontslag werkelijk kan worden verkregen, en door tusschenkomst van het departement van binnenlandsche zaken, aan dat van oorlog zal worden aangevraagd; dat echter bij het daartoe in te leyeren verzoek, behoort bewezen te worden, dat de belanghebbenden tot de eerst daargestelde schutterijen behoorden, hetgeen een noodwendig vereischte is, dewijl op hen, die daartoe niet behoren, maar eerst later voor den dienst zijn aangewezen, niet art. 85 maar art. 26 der wet van toepassing is, en dezen mitsdien, ter zake van het voleindigen van hun 34ste jaar, eerst dan, wanneer zij by de reserve zijn geplaatst, op het finaal ontslag, hetgeen in deze omstandigheden ook op de gewone wijze moet worden gereclameerd, recht hebben verkregen.

Bij eene nadere circulaire van gemelden minister van den 20 mei ll, is, op de daarover door eenen der heeren gouverneurs gedane vraag, geantwoord, dat aan de plaatselijke besturen behoort te worden opgedragen, de uitvoering van de door de gedeputeerde staten-genomene besluiten, waarbij aan schutters, tot de eerst daargestelde schutterijen behoorende, welke hun 34ste jaar hebben voleindigd, het finaal ontslag wordt toegekend, daardoor zullen deze besturen de gelegenheid verkrijgen, het gewoon bewijs van ontslag op te maken, en aan de belanghebbenden uit te reiken.

Op de voorposten in het 4de en 5de district van Zeeland blijft alles rustig. Men spreekt van het fort Frederik Hendrik, even buiten Breskens, tegenover Vlissingen gelegen, in eenen gedachten staat van verdediging te stellen.

Sedert drie dagen is men ijverig bezig, met het gescht en de oorlogsbehoefden van het fort Lillo in te schepen. De hevige stroom, die daar ter plaatse gaat, doet aan het behoud van dat fort wanhopen; het gat in den dijk wordt met ieder oogenblik grooter en het digten daarvan meer en meer moeilijk gemaakt.

De eerste kamer heeft zich met het ontwerp der kredietwet voor 1831 vereenigd.

STATISTIEK.

Bevolking der Provincie Zuid-Brabant, op 1 January 1830.

STEDEN.	GETAL		GETAL
	der Huizen.	der Huisgezinnen.	
Brussel.	13619	21879	98279
Leuven.	4312	5221	25643
Tienen.	1442	1698	7822
Nivelles.	1319	1700	7670
Diest.	1259	1386	7039
Hal.	1177	1215	5863
Wavre.	989	1065	4853
Aarschot.	622	720	3615

24739 34884 160784

PLATTE LAND.	GETAL	GETAL	GETAL
Dist. Brussel.	3355	33558	180568
Leuven.	10498	20370	106075
Nivelles.	20773	21823	108719

Te zamen			
als:	96275	110635	556146
Roomsch-katholijken			551987
Protestanten			3146
Israëlieten			580
Zonder opgave			433

Te zamen 556146

Tot bezoldiging der bedienaren van den Godsdienst is op de 10 jarige begrooting toegestaan:

Voor de Roomsch-katholijken	f. 227,525 - 00
Protestanten	8,900 - 00

Voor welke laatste drie vaste predikanten zijn aangesteld.

REDEVOERING van den heer M. J. L. A. Luyben, uitgesproken in de zitting van Vrydag 3 Juny jl.

EDELMOGENDE HEEREN!
Iemand, die nimmer gelegenheid gehad heeft, om iets hoe genaamd grondervindelijk van het fabriekwezen te kennen, moet zich bij de tegenwoordige beraadslagingen, omtrent dat onderwerp, verlegen vinden; om dienaangaande zijn gevoelen te bepalen en eene doelmatige stem uit te brengen. De metingul-dige verzoekschriften, welke over het ontwerp van wet, houdende wijzigingen in het tarief der rechten van in- en uitvoer, bij deze vergadering zijn ingekomen, kunnen in dit waarlijk belangrijk oogenblik de opme niet doen vestigen, omdat velen van dezelve, op de eerste lezing, onwillekeurig doen denken aan de al te dikwerf bewaardte wordende spreuk: *je préche par ma paroisse*. Ik erken, dat ik behoort tot diegenen,

die slechts zoo vele kennis van de aangelegenheden en belangen der fabrieken hebben, als zij uit de inlichtingen, door fabriekanten aan hen bij toeval gegeven, en uit eenige vlagschriften, welke slechts in het algemeen en vrij oppervlakkig over de nijverheid handelen, hebben geput. Ik ontveins dus niet, dat het tegenwoordige onderwerp onzer discussien voor mij allermoeijelijkst is, en ik, in den twijfel, die mijn gevoel geschorst hield, den raad heb ingenomen van fabriekanten, die, door langdurige ondervinding, kunde, goede trouw, en de belangrijkheid hunner fabrieken, in staat zijn, om over dit onderwerp te oordeelen, en wat bij mij alles afdoet, welker onpartijdigheid boven alle verdenking verheven is. Door de verkregen kennis van deze mijne achtenswaardige landgenooten gerugsteund, zal ik het wagen, eenige bedenkingen over het in de onderhavige projectwet aangenomen systema in het midden te brengen, en voorts één speciaal object der gezegde wet, dat der katoenen lijnwaden namelijk, onderzoeken, om mijne nit te brengen stem te motiveren.

Ik stel op den voorgrond, dat ik overtuigd ben, dat Nederland eenmaal door handel en scheepvaart groot werd. Ik doe gulhartig en met genoegen de bekendenis, dat in de bescherming van den handel een krachtig hulpmiddel ligt opgesloten, om, zoo al niet onze geheele vorige welvaart terug te erlangen, dan toch die middelen van bestaan te scheppen, welke kunnen compenseren datgene, wat wij door de noodlottige *daadwerkslyke* scheiding van het noorden en het zuiden des rijkz hebben verloren. Dan ik zeg hierbij: *andere tyden, andere zeden en gewoonten, en mitsdien ook andere behoeften*. De Noord-Nederlander is nog wel koopman *per excellentiam*; maar hij is ook fabrikant geworden, en in eenige provincien is hij landbouwer. Dit doet mij opinieren, dat wij aan den handel, de fabrieken en den landbouw niet mogen opofferen. Hierom wil ik de volgende bedenkingen, zoo wel aan u edelmogenden, als aan 's Konings minister, die met de verdediging der wet is belast, onderwerpen.

Het stelsel, dat door de regering is aangenomen, is een terugkeer tot het alom bekende plakkaat van 1725, of de daarstelling van *lage regten*. Ik erken, dat zulks voor den handel allerbelangrijkst wezen moet; edoch men zal mij ook niet tegenspreken, dat het den allernadeeligsten invloed op onze fabrieken en onzen landbouw uitoefenen zal. Om dit duidelijk te maken, behoef ik slechts te zeggen, dat een stelsel van *lage regten* in 1725 allerdoelmatigst was, omdat toen ook algemeen het stelsel van *vryen handel* werd gevolgd. Maar thans zijn alle europesche gouvernementen, en vooral onze naburen, Engeland, Frankrijk en Pruisen van dat stelsel afgeweken, omdat zij den landbouw, die eerste bron van volksbestaan, en de fabrieken, welke daarmede doorgaans vast zijn verbonden, ter bevordering van den bloei hunner staten en het heil hunner onderdanen, hebben willen beschermen. Indien België grondwettig zal zijn afgestaan en dus ook *regtens* van Holland gescheiden, zullen wij ook daar *hooge regten* op de van buiten inkomende fabriek-goederen zien heffen, en op sommige goederen wellicht verbodswetten te voorschijn komen. En, wat wordt er dan van de voortbrengsels van onze fabrieken? Deze zullen bij onze naburen niet kunnen worden ingevoerd, dan tegen betaling van regten, welke zoo hoog en drukkende zullen zijn, dat derzelver heffing met eene prohibitie gelijk staat. Hieruit volgt, dat onze fabrieken niet zullen concurreren met die van de opgenoemde landen en alzoo geheel ten onder moeten. Door het stelsel van *lage regten* nemen wij de goederen aan van vreemde volken, en bewerken daardoor hun voordeel, tot ondergang van onzen landbouw en onze nijverheid. De invoering der kunstwerktuigelijke bewerking in het fabriekwezen heeft ten gevolge, dat de voortbrengsels van eenige fabrieken de behoefte van het land, waarin zij zijn gevestigd (men zie slechts op Engeland), verre overtreffen. Hiervan zal voor ons een tweede allernadeeligst gevolg ontstaan; namelijk, dat ons systema van *lage regten* de naburige volken zal uitlokken, om hunnen overvloed van goederen, in enorme massa's, naar hier te zenden en daardoor onze fabrieken vernietigen. Men moet niet denken, dat onze handel daardoor zal aangroeijen. Neen, edelmogende heeren! de goederen, bij ons ingevoerd, zullen immers niet meer aan onze naburen, die *hooge regten* heffen, kunnen worden uitgevoerd? Er blijft dus voor die goederen aan den handel geen ander débouché open dan het binnenlandsch vertier en de verzending naar de kolonien. In het eerste geloof ik, dat door onze eigen fabrieken grootendeels kan worden voorzien, en er alzoo geene zwaarigheid bestaat, om het geringe ontbrekende aan *middelmatige regten* te onderwerpen; en, wat de kolonien betreft, indien deze de voortbrengsels van vreemde nijverheid moeten ontvangen, dan wijken wij van het beginsel af, dat die overzeesche bezittingen, zoo veel mogelijk *uitsluitend*, ten voordeele van het moederland moeten worden geëxploiteerd; hetgeen toch allerrégtvaardigst is, omdat het moederland daaraan zulke aanzienlijke kosten heeft besteed, waarvan het nawee zoo wel den fabrikant, als den koopman kwelt. Ik behoude mij voor, om deze algemeene beschouwingen meer nit te breiden, wanneer het kwestie zal zijn van de geheele herziening van het bestaande tarief. Thans zal ik nog de opwerping onderzoeken, welke ik in een der gedrukte stukken heb gezien, dat onze fabrieken niet aan de behoefte der kolo-

nien kunnen voldoen, en zulks vooral waar is, met betrekking tot de groote behoefte, welke men daar heeft aan *katoenen lijnwaden*. Ik zoude dit misschien toegeven, indien men van wege de regering voldaan had aan de aanvraag, om het getal der fabrieken van dat artikel, welke in ons land bestaan, te mogen kennen, en vooral om derzelver meerderen of minderen omvang en uitgebreidheid te vernemen. Dan, nu is het bij mij nog niet uitgemaakt, dat onze eigen fabrieken voor de kolonien ongenoegzaam zouden zijn, en daarom kan ik er niet inkomen, om de goederen; voor de verzending uit het moederland naar de kolonien bestemd, bij het inkomen hier te lande weinig te belasten en daardoor onze eigene nijverheid te ondermijnen. Trouwens indien het bewezen is, dat onze fabrieken in de bedoelde behoefte niet kunnen voorzien, dat men dan toch *eenig hooger regt* dan 4 pCt. aan de vreemde fabriekanten oplegge, om alzoo en de kolonien niet geheel van die voorwerpen te berooven, en middelerwyl onze landgenooten nit te lokken, om zich op de katoen-weverijen meer nit te leggen en binnenslands te bewerken, dat onze koloniale handel in het vervolg uit onze eigene nijverheids-producten kan bloeijen. Men moet niet aannemen, dat dit zal aandruisschen tegen de bewering, dat het altijd geen voordeel geeft, vreemde en aan onze landstreken oneigenaardige fabrieken in te voeren. Neen, edelmogende heeren! de *spinnoryen* en *wederyen* zijn toch de oudste takken van nijverheid en volksbestaan in drie provincien des rijkz; en het zal dan ook wel hetzelfde wezen, of aldaer katoen, dan wel iets anders tot grondstof dient.

Uit deze beschouwing vloeit voort, dat wij, met de tegenwoordig geprojecteerde *lage regten*, met onze naburen, niet kunnen concurreren, te meer niet, omdat bij hen de fabrieken op veel grootere schalen zijn aangelegd, omdat de *inwendige* brandstoffen er doorgaans lager zijn, omdat er de behoevige brandstoffen veel goedkooper worden aangeschaft, en meer andere oorzaken, welker opsomming ik thans niet zal ondernemen. Het zal wel boven alle redelijke tegenspraak verheven zijn, dat, ingezien het belang van onze fabrieken, de regten veel te laag zijn genomen, hetgeen wel bijzonder het geval is met betrekking tot de katoenen lijnwaden. Omtrent deze laatste moet ik nog de bedenking in het midden brengen, dat, al waren de regten ook *hooger* gesteld, het tarief dan nog aan twee gebreken zoude onderhevig wezen. De door mij geraadpleegde fabrikanten houden het voor onbestaanbaar, dat de *gedrukte* katoenen niet zwaarder belast zijn, dan de *ongedrukte*, dewyl de laatste moeten beschouwd worden als *grondstoffen* voor onze katoendrukkerijen. Het ligt in den aard der zaak, en men volgt zulks in andere landen op, dat de grondstoffen voor de fabrieken met geene, of althans zeer geringe, inkomende regten worden bezwaard, en de *geheel* bewerkte met *hooge regten* worden gedrukt. Onder deze laatste moeten nu ongetwijfeld de *gedrukte katoenen* behooren. Dit beginsel van belasting bij den invoer, wordt door geheel Europa gevolgd, en het onderwerpelijk tarief wijkt daarvan af, en brengt alzoo te weeg, dat wij het eenige land in dat zelfde Europa zullen wezen, dat het belang van zijne fabrieken in dit artikel van nijverheid geheel en al aan den handel zal opofferen. Ik weet wel, dat wij ons niet in alles met andere landen kunnen gelijkstellen, en het belang des handels hier op den voorgrond staan moet; doch ik durf vragen: welk doorstralend belang kan de handel er bij hebben, dat de voortbrengsels van onze fabrieken en daaronder voornamelijk de *gedrukte katoenen*, tegen die van vreemde landen dermate worden beschermd, dat zij met dezelve, in alles, minstens worden gelijk gesteld, indien men oordeelt dezelve niet te kunnen bevoorregten? naar mijn gevoel, geen hoegenaamd belang, omdat diezelfde handel dan toch eerst alles binnenslands kan aankopen, wat aldaar wordt gefabriceerd, en het ontbrekende, met eenige opoffering, buitenslands zal gaan zoeken. Ik moet, om, in geene tegenspraak met mij zelve te vervallen, erkennen, dat ik, door de witte katoenen als *grondstof* voor de katoendrukkerijen te beschouwen, die stof daarom niet *lager*, maar wel *hooger*, dan 4 pCt. wil hebben belast, en de bescherming dezer drukkeryen alleen daarin wil hebben gezocht, dat ik het inkomend regt op de *gedrukte katoenen* tot 10 pCt. zoude willen hebben opgevoerd.

Het tweede gebrek, dat eenige ervaren fabrikanten in het tarief hebben opgemerkt, is, dat men, even als voorheen, de inkomende regten op de manufacturen wederom van de *waarde* zal vorderen. Hierin ligt eene vermindering van regten opgesloten, welke belangrijker is dan vele zullen gelooven. Dit wordt, naar mijne wijze van zien, duidelijk door deze redenering:

Wanneer de regten naar de *waarde* worden geheven, is de aangever der goederen steeds in de gelegenheid, om een aanzienlijk gedeelte derzelve te ontdruken. Bij voorbeeld, zoo hij eene waarde van f 100-00 tegen f 70-00 op geeft, dan kan de ambtenaar, aan wien de aangifte wordt gedaan, zich daar tegen met goed gevolg niet verzetten: met andere woorden, hij kan eene volledige overtuiging van de *fraude* hebben, zonder dat hij daartegen iets kan doen. In andere gevallen kan men zich met hoop op een goed gevolg van eene schatting bedienen, maar dit is in de *aangifte van manufacturen by de waarde*, vooral bij geringe regten, niet doentijk. Bij deze wijze van heffen blijft den beambten niets over, dan de *beoordeling*; edoch van deze is geen gebruik te maken, dan wanneer de aangifte *minstens een*

derde van de waarde verschilt, omdat dit derde altijd verloren gaat aan de kosten, welke onvermijdelijk uit de benadering en den daarop moetende volgen openbaren verkoop der goederen geboren worden, zoo als zulks in vroegere jaren, toen de inkomende regten naar de waarde geheven werden, is gebleken. Toen werd het voor redelijk en alleszins voldoende gehouden, wanneer de goederen op de helft der waarde werden gebragt, hetgeen bij dit systeem wederom het geval kan worden. En hiervan wordt dan de slotsom, dat het regt van 4 pCt. in effekte slechts 2 pCt. is, en na aftrek der kosten, op niets zal nederkomen. Het resultaat van dit laatste is, dat daarvan geen cent in 's rijks kas komen zal.

Hoe ik de zaak verder beschouw of niet, blijft het bij mij altijd waar, dat het niet kan worden bewezen, dat onze handel door de voorgedragene wet dermate zal aangroeijen en zoodanige voordeelen opleveren, dat aan denzelven eenige van onze belangrijkste fabrieken ten eenemale mogen worden opgeofferd. Wat den landbouw aangaat, hierover zal ik mijne denkbeelden aan u mededeelen, bij de eventuele discussie over de herziening van het geheele tarief, mededeelen. Ik vind zulks voor deze wet, welke ik slechts als *transitoir* zal aanzien, onnoodig en alzoo overbodig, en zulks te meer, omdat de regering verklaard heeft, dat belang te zullen behartigen bij de bovenbedoelde herziening van het geheele tarief.

Ten slotte moet ik nog zeggen, dat, indien deze wet wordt aangenomen, het dan ook voor vele groote handelaars, die aanzienlijke hoeveelheden katoenen lijwaden en andere voorwerpen, welke onder deze verminderde regten vallen, in hunne pakhuizen hebben opgeslagen, van belang is, dat de wet niet *voegdelijk* werke. Men voert hiertegen aan, dat die handelaars reeds maanden lang hunne maatregelen tot vermindering van schade hebben kunnen nemen, omdat de onderwerpelijke voorziening bereids in de maand november des verledenen jaars was aangekondigd. Dan, ik vraag, of niet het lang dralen der regering in de voordragt dezer wet hen heeft kunnen in slaap wiegen en met reden doen denken, dat er niets *provisioneels* zoude worden daargesteld, maar alles verschoven tot de herziening van het geheel tarief? Bovendien ligt er, naar mijn begrip geene zwaarigheid in, om hup enen morelen tijd b. v. drie maanden, te vergunnen, om zich van de onder zware inkomende regten opgeslagene voorwerpen te ontdoen. Hierdoor zal het gewigt der klagen verdwijnen, welke zij niet zonder grond tegen de invoering en dadelijke promulgatie dezer wet reeds bij voorraad hebben doen opgaan. Ik verlang dit alleen voor het geval, dat de wet zoude worde aangenomen, want ik hoop, dat het tegendeel zal waar zijn. Het is voorts alleen, om de heillooze gevolgen dezer wet voor onze fabrieken, dat ik tegen hare aanneming stemmen zal.

De heer *Gregoire*, die in de *Havlemsche Courant* te regt als het hoofd der jansenisten in Frankryk is genoemd, heeft niet alleen, gedurende zijn leven, eene zeer gewigtige rol gespeeld, maar hij heeft ook verlangd, dat bij en na zijnen dood van hem zou gesproken worden.

Sedert veertig jaren heeft hij zijnen staat van roomsch-katholiek priester verraden, en zich openlijk in eene scheuring, met die oude Moeder-Kerk begaven, in welke hij geboren was, en welke trouw hij had bezworen; zijne burgerlijke loopbaan is ook niet zeer navolgenswaardig geweest.

Gedurende de laatste jaren leefde hij stil en afgezonderd; de pogingen, die van tijd tot tijd door hem werden aangewend, om weder op het tooneel dezer wereld te verschijnen, bleven zonder gevolg; hij leefde van het fortuin, dat hem de revolutie had bezorgd, en werd door een ieder als het hoofd beschouwd, van die zogenaamde roomsch-katholijken, die tegen de algemeene gevoelens de kerkregelen naar hunne stijfhoofdigheid willen gewijzigd hebben.

Zijn sterftuur voelende naderen heeft hij, met die van zijnen rade, ongetwijfeld dit tijdstip als eene schoone gelegenheid beschouwd, om tot een bewijs te kunnen strekken, dat hij ten onregte, gedurende veertig jaren, voor eenen scheurmaker is aangezien geworden. Hij nam quasi, als een opregt roomsch-katholiek, zijne toevlugt tot den pastoor zijner parochie, om met de H. H. Sacramenten der stervenden bediend te worden.

Bij zijn sterven wilde hij alzoo eene daad doen, namelijk, tot zijnen pastoor toevlugt nemen, waaraan hij zich zoo veel jaren had onthouden, en waren de H. H. Sacramenten hem zonder de noodige voorzorgen toegediend, dan had men hem de kerkgeboden en plegtigheden voor de afgestorvenen niet kunnen weigeren; en die van zijne partij, zouden daaruit een blijvend bewijs hebben getrokken, dat hij, gedurende zijn leven, ten onregte kerkelijk is vervolgd, en dat de scheuring der zogenaamde constitutionele kerk en die der jansenisten, wiens gevoelens hij openlijk aankleefde en verdedigde, niets anders dan hersenschimmig is.

De voorzigtigheid van den pastoor zijner parochie en de toegene-

genheid en godsvrucht van den aartsbisschop, die alle pogingen aangewend hebben, om den heer *Gregoire*, bij zijn afsterven, in den schoot der Kerk terug te brengen, hebben het geheim zijner bedoelingen doen verraden, en een bewijs doen opleveren, dat hij tot zijnen dood halstarrig in die kerkscheuring verbleven is.

Dat die van zijne partij er veel gewigt aan hebben gehecht, om het te doen voorkomen, als of hij in de R. K. Kerk gestorven is, blijkt al verder, dat men bij de burgerlijke autoriteit heeft weten te bewerken, dat deze ook zich de zaak zou aantrekken, ten einde door deszelfs invloed de geestelijke magt bevreemd te maken en tot eene onbehoorlijke toegevendheid te bewegen; men verzekert, dat het ministerie zelfs daarover is vergaderd geweest, doch zoo veel is zeker, dat de pastoor van de kerk l'Abbaye-au-Bois bij den prefect van politie is ontboden geworden, die het mogelijke heeft aangewend, opdat er een lijkdienst voor den heer *Gregoire* zou worden gedaan, en deswege niet kunnende slagen, heeft voorn. prefect verklaard, dat hij, krachtens een decreet van den 23 praisal, twaalfde jaar, het ligchaam in de kerk zou doen brengen en eenen priester aanwijzen, om de kerkplegtigheden te doen, hetwelk dan ook daadwerkelijk, onder protest, tegen de uitvoering van dat decreet, als de *vryheid van den godsdienst, by het charter gewaarborgd, verkrachtende*, en zonder medewerking der wettige kerkelijke autoriteit, heeft plaats gehad, zoodat de heer *Gregoire* voor zoo verre politie-verordeningen zoover kunnen strekken, bij besluit van den prefect van politie en *politiquement* naar den hemel is gezonden. De burgerlijke magt heeft hem, als het ware, als roomsch-katholiek in de vereeniging van die Kerk willen doen sterven en begraven, welker autoriteit hij zelf, gedurende zijn leven, ja zelfs bij zijn afsterven, miskend heeft — De redevoeringen, die bij zijne begrafenis gedaan zijn, geven een bewijs van 's mans gevoelen en handelingen, en hoe zijne vrienden daar zelfs over oordeelden.

En daar de geschiedenis zeer mogelijk, even als tegenwoordig vele dagbladen reeds doen, al het voorgevallene ten deze in een verkeerd daglicht zal plaatsen, en het gedrag van den aartsbisschop van Parijs als onverdraagzaam en hatelijk afschilderen, en vooral in dit rijk, waarin een aantal van ongeveer vier duizend zijner zogenaamde geloofsgenoten als erkende jansenisten zich bevinden, die even als de heer *Gregoire* door schoone woorden van hunne gehechtheid aan de eenheid der Kerk, en onderdanigheid aan deszelfs zienelijk opperhoofd getuigen, maar dit door hunne daden logenstraffen, hebben wij het niet ondoelmatig geoordeeld, in navolging van eenige fransche dagbladen, door de mededeeling in de vorige nummers van dit dagblad der geschriften, die wagens den heer *Gregoire* gewisseld zijn, ook de nederlandsche lezers met de ware toedragt dezer zaak bekend te maken, en zullen in een volgend nummer een korten levensschets, van dien in alle geval beroemden man, mededeelen, ten einde van een ieder, zoo in zijn kerkelijk als burgerlijk gedrag, wat nader bekend te worden.

131. * * Heden verlost voorspoedig van een' welgeschapen ZOOM M. C. F. V I S S E R S, geliefde Echtgenoot van / S. P. BIJVOET. BERCHEM, den 12 Juny 1831.

130. * * GEBROEDERS HARTOGENSIS, in de Verwerstraat, te 's Hertogenbosch, annocereren, dat zij K O O P E N en V E R K O O P E N SCHATKIST-BILLETTEN en alle andere EFFECTEN, in evenredigheid der Beursprijs.

BEURSPRIJS DER EFFECTEN		
AMSTERDAM den 13 Juny.		geb.
NEDERL.	Werkel. Schuld.	à 2 1/2 pCt. 39
—	Uitgestelde dito	
—	Kansbiljetten	f 149/16
—	Schatk. bilj., groote	88 3/4
—	Dito kleine à f 100	93
—	Dito, dito à " 50	95 3/4
—	Recepis., geldl. 1830, à 5 pCt.	77
—	Vrijwillige Geldleening. " 6 "	84 1/2
—	Amortisatie-Syndikaat. " 4 1/2 "	64 3/4
—	Dito, dito " 3 1/2 "	53
—	Anticipatie-billet. 1831. " 6 "	96 1/2
—	Handel-Maatschappij " 4 "	
FRANKRIJK.	Ins. op het gr. boek " 3 "	63
—	Certifikaten van dito " 5 "	
RUSLAND.	Bij Hope en C.	5 " 89
—	Bij dezelfde 1828 en 29 " " "	88 3/4
SPANJE.	Cert. van insch. gr. boek " " "	11 1/2
—	Bij dezelfde te Amsterdam " " "	43
ENGLAND.	geconsolideerde	3 " 84 3/4
NAPELS.	Certificaten	64 1/4

(De Beurs was vry geantwoord.)